

Etusivu>Oikeudenkäyntimenettely>Siviilioikeudelliset menettely>Tuomioistuinten päätösten tunnustaminen ja täytäntöönpano>

Tuomioistuinratkaisun täytäntöönpano

Tämän sivun alkukielistä versiota [de](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

saksa

Seuraavat kielet ovat jo saatavilla: [en](#).

Swipe to change

Tuomioistuinratkaisun täytäntöönpano

Itävalta

1 Mitä täytäntöönpano siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tarkoittaa?

Täytäntöönpano (*Vollstreckung*), josta käytetään Itävallassa myös nimityksiä *Exekution* (ulosotto) ja *Zwangsvollstreckung* (pakkotäytäntöönpano) on valtion pakkovallan käyttöä ulosottokelpoisten saatavien ja vaatimusten täyttämiseksi.

Täytäntöönpanosta annetussa laissa (*Exekutionsordnung*) säädetään täytäntöönpanon eri lajeista:

rahasaatavan täytäntöönpano

täytäntöönpano sen varmistamiseksi, että toimia toteutetaan tai niistä pidättäydytään.

Rahasaatavan täytäntöönpano:

Rahasaatavan täytäntöönpanemiseksi velkojan on täytäntöönpanohakemuksessa valittava, mitä omaisuutta ulosmitataan (täytäntöönpanokeinojen valinta).

Velkoja voi valita muun muassa irtaimen omaisuuden ulosmittauksen (*Fahmisexekution*), rahasaatavien (erityisesti palkan) ulosmittauksen (*Forderungsexekution*) ja kiinteän omaisuuden pakkohuutokaupan (*Zwangsversteigerung*) välillä.

Täytäntöönpano sen varmistamiseksi, että toimia toteutetaan tai niistä pidättäydytään:

Tässä täytäntöönpanolajissa velkojan on vaatimuksensa täyttämiseksi haettava täytäntöönpanosta annetussa laissa säädettyä täytäntöönpanokeinoa.

Väliaikaisen turvaamistoimen täytäntöönpano toteutetaan siten, että täytäntöönpanosta vastaava tuomioistuin määrää hakemuksesta sakon

täytäntöönpanopäätöksen antamisen yhteydessä. Jos rikkominen jatkuu, täytäntöönpanotuomioistuimen on hakemuksesta määrättävä uusi sakko tai enintään vuoden mittainen vankeusrangaistus.

Sellaisen toimen täytäntöönpanemiseksi, jonka voi toteuttaa kolmas henkilö, velkoja valtuutetaan tuomioistuimen määräyksellä teettämään toimi velallisen kustannuksella.

Sellaista toimea koskeva vaatimus, jota ei voi toteuttaa kolmas henkilö ja jonka toteutus on samalla riippuvainen yksinomaan velallisen tahdosta, pannaan täytäntöön siten, että tuomioistuin määrää velalliselle uhkasakon tai enintään kuuden kuukauden vankeusrangaistuksen, mikäli tämä ei suorita kyseistä toimea.

2 Mille viranomaisille täytäntöönpanoa koskeva toimivalta kuuluu?

Täytäntöönpanopäätöksen antaa periaatteessa asianomainen alioikeus (*Bezirksgericht*).

Toimivaltainen tuomioistuin:

Irtaimen omaisuuden ja saatavien ulosmittaus:

Saatavien ulosotossa toimivaltainen tuomioistuin on velallisen oikeuspaikan (asuinpaikan) tuomioistuin. Kun kyse on irtaimen omaisuuden ulosotosta, toimivaltainen tuomioistuin määräytyy sen perusteella, missä irtaimen omaisuus on täytäntöönpanon alkaessa.

Kiinteän omaisuuden pakkohuutokauppa:

Kiinteistörekisteriin merkittyjen kiinteistöjen pakkotäytäntöönpanossa toimivalta on rekisterioikeudella (*Grundbuchsgericht*).

Kun täytäntöönpanovaltuus on saatu, menettely on suoritettava viran puolesta. Täytäntöönpanomenettelyn suorittaa joko tuomari (kiinteistön pakkohuutokauppa) tai tuomioistuimen viranhaltija (irtaimen omaisuuden tai saatavien ulosmittaus). Viranhaltija on erityisesti tehtävänsä koulutettu oikeusviranomaisen työntekijä.

Varsinaiset ulosottotoimet suorittavat ulosottomiehet, jotka Itävallassa ovat oikeusviranomaisten työntekijöitä. He eivät siis työskentele itsenäisinä ammatinharjoittajina eivätkä ulosottovelkojan edustajina tai avustajina. He toimivat suurimmaksi osaksi itsenäisesti niin kauan, kunnes täytäntöönpano on suoritettu tai kunnes käy selväksi, ettei sitä voida suorittaa.

Velkojaa kehoitetaan tekemään hakemus vain, jos tuomioistuin tai ulosottomies ei pysty muutoin jatkamaan menettelyä tai jos menettelystä aiheutuu kustannuksia. Velkoja voi kuitenkin antaa hakemuksessa lisätietoja. Esimerkiksi palkan ulosmittauksen yhteydessä hän voi luopua vaatimasta työnantajan ilmoitusta työsuhteen olemassaolosta ja palkan määrästä. Irtaimen omaisuuden ulosmittauksen yhteydessä hän voi luopua lukkoseppäkuluja aiheuttavasta asunnon avaamisesta pakkokeinoin siinä tapauksessa, että velallista ei löydetä.

3 Millä edellytyksillä päätös täytäntöönpanosta voidaan antaa?

3.1 Menettely

Täytäntöönpano rahamääräisten saatavien perimiseksi:

Täytäntöönpanoprosessi jakautuu luvananto- ja täytäntöönpanoprosessiin.

Täytäntöönpanopäätös edellyttää velkojan hakemusta, jossa tämä valitsee haluamansa täytäntöönpanokeinon. Jos velkoja haluaa periä saatavan yrittäjältä, hän valitsee yleensä irtaimen omaisuuden ulosmittauksen ja varallisuusselvityksen toimittamisen. Tässä menettelyssä ulosottomies yrittää periä maksun saatavasta, ja jos tämä ei onnistu, hän panttaa löydetty esineet. Jos nämä eivät kata perittävää saatavaa, hän pyytää velallista toimittamaan kattavan varallisuusselvityksen.

Jos velkoja haluaa periä saatavan kuluttajalta, hän valitsee yleensä irtaimen omaisuuden ulosmittauksen, rahasaatavien tai palkan ulosmittauksen ja varallisuusselvityksen toimittamisen. Velkoja voi valita palkan ulosmittauksen, vaikka ei tietäisi, onko velallinen työsuhteessa tai mistä hän saa palkkaa. Jos hän ei tiedä tätä, hänen on kuitenkin tiedettävä velallisen osapuolen syntymäaika. Tämän perusteella tuomioistuin voi selvittää palkan maksajan Itävallan sosiaalivakuutuslaitosten keskusjärjestön avulla.

Ensiksi pannaan täytäntöön velallisen palkan ulosmittaus ja siirto. Jos tämä onnistuu, irtainta omaisuutta ulosmitataan vain, jos velkoja sitä pyytää. Tässä menettelyssä ulosottomies yrittää periä maksun saatavasta, ja jos tämä ei onnistu, hän panttaa löydetty esineet. Jos tämä ei riitä kattamaan saatavan määrää, hän pyytää velallista toimittamaan kattavan varallisuusselvityksen.

Täytäntöönpanohakemusta tehdessään velkojan on käytettävä lomaketta (E-Form 1) tai tehtävä määrämuotoinen hakemus. Täytäntöönpanohakemuksen tekemisessä ei tarvitse käyttää asianajajaa.

3.2 Tärkeimmät edellytykset

Ulosoton täytäntöönpano edellyttää sitä, että velkoja on saanut täytäntöönpanokelpoisen päätöksen tai täytäntöönpanomääräyksen. Lisäksi vaaditaan täytäntöönpanomääräyksestä vastaavan viranomaisen tuomioistuinkäsittelyssä antama todistus ulosmittauskelpoisuudesta. Velkojan on myös tiedettävä velallisen osoite. Velallisen syntymäaika on ilmoitettava vain silloin, kun velkoja haluaa hakea palkan ulosmittausta, mutta ei tiedä palkan maksajaa.

4 Täytäntöönpanotoimien tarkoitus ja luonne

4.1 Minkä tyyppinen varallisuus voi olla täytäntöönpanon kohteena?

Velallinen vastaa sitoumuksistaan periaatteessa kaikella omaisuudellaan, mikäli sitä ei ole vapautettu ulosotosta. Täytäntöönpanomenettely kohdistuu kuitenkin vain sellaiseen ulosmitattavaan omaisuuteen, jonka velkoja mainitsee täytäntöönpanohakemuksessa. Kun täytäntöönpano kohdistuu irtaimen omaisuuteen, riittää, että haetaan kaikkien velallisen hallussa olevien esineiden ulosmittausta. Kun täytäntöönpanon kohteena ovat rahasaatavat, velkojan on yksilöitävä kolmantena osapuolena oleva velallinen, kun taas palkan ulosmittauksessa tämä on poikkeus. Velkoja voi ilmoittaa, ettei hän tiedä, kuka kolmantena osapuolena oleva velallinen on. Tuomioistuin voi hankkia tämän tiedon ltävällä sosiaalivakuutuslaitosten keskusjärjestöltä, jos velkoja ilmoittaa velallisen syntymäajan.

Velkoja voi myös hakea seuraavien ulosmittausta: muut kuin palkkasaatavat, velallisen omistamat osakkeet tai, jos velallinen omistaa kiinteistön, ulosottovelkoja voi vaatia panttioikeuden pakkokiinnittämistä, pakkohallintoa tai pakkohuutokauppaa.

Täytäntöönpanosta vapautetut velallisen omaisuuserät luetellaan kohdassa ”Täytäntöönpanon rajoitukset”.

4.2 Mitä vaikutuksia täytäntöönpanotoimilla on?

Täytäntöönpanotoimien vaikutukset riippuvat täytäntöönpanoperusteesta:

Irtaimen omaisuuden ulosmittaus:

Ulosottomies luo ulosmitattavia esineitä koskevan panttioikeuden ja esineet huutokaupataan.

Saatavien, erityisesti palkan, ulosmittaus.

Saatavaan luodaan panttioikeus. Velallinen ei voi käyttää eikä periä saatavaansa. Jos saatava on ulosottokelpoinen, se luovutetaan velkojalle.

Kiinteistön pakkohuutokauppa:

Kiinteistöön luodaan panttioikeus. Sen jälkeen kun huutokauppanenettelyn aloittaminen on kirjattu kiinteistörekisteriin, velallisen kyseistä kiinteistöä ja sen tarpeistoa koskevat oikeustoimet, jotka eivät kuulu tavanomaisen hallinnon piiriin, ovat tehottomia velkoja ja tarjoajaa vastaan. Jos velallinen myy kiinteistön, hyväksytty huutokauppa jatkuu kiinteistön ostajaa vastaan.

Velallisen toimista on säädetty rikosoikeudellisia seuraamuksia, jos tämä kätkee, luovuttaa tai myy osan omaisuudestaan tai vahingoittaa sitä, ilmoittaa tai tunnustaa kuvitteellisen velan tai muutoin pienentää tai vähättelee omaisuuttaan ja siten estää tai vähentää velkojan mahdollisuutta saada saatavansa täytäntöönpanon tai vireillä olevan täytäntöönpanomenettelyn avulla. Rangaistavaa on myös virallisesti takavarikoidun tai haltuun otetun esineen tuhoaminen, vahingoittaminen, turmeleminen, käyttökelvottomaksi saattaminen sekä poistaminen osittain tai kokonaan velkojan ulottuvilta.

4.3 Mikä on täytäntöönpanotoimien voimassaoloaika?

Täytäntöönpano jatkuu, kunnes se on saatettu onnistuneesti päätökseen tai keskeytetään esimerkiksi siksi, että velallinen on maksanut velkansa velkojalle täytäntöönpanomenettelyn kuluessa. Täytäntöönpano voidaan keskeyttää aikaisemmin poikkeustapauksissa, esimerkiksi jos velkoja on vaatinut palkan ulosmittausta ja velallinen vaihtaa työpaikkaa.

Täytäntöönpanosta annetun lain mukaan täytäntöönpanomenettelyä on myös mahdollista lykätä. Näin voi tapahtua erityisesti silloin, kun nostetaan kanne täytäntöönpanoperusteen pätemättömyyden tai tehottomuuden johdosta, kun pyydetään täytäntöönpanon lopettamista, kun tuomioistuimessa nostetaan vastakanne (ks. 4 kohta), kun tuomioistuimen antaman ratkaisun täytäntöönpano riitautetaan, kun täytäntöönpanotoimesta valitetaan tai kun haetaan täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskevan lainvoimaisen päätöksen kumoamista tai muuttamista.

5 Voiko täytäntöönpanopäätökseen hakea muutosta?

Täytäntöönpanopäätökseen (Itävallassa *Exekutionsbewilligung*) voidaan hakea muutosta. Valitus on osoitettava muutoksenhakutuomioistuimelle (*übergeordnetes Landesgericht*), mutta se jätetään alioikeuteen (*Bezirksgericht*). Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa. Periaatteessa on syytä käyttää asianajajaa. Muutoksenhakumenettely on puhtaasti kirjallinen menettely, jossa ei saa esittää uusia asiaperusteita.

Jos velka on tällä välin maksettu, velallinen voi käyttää tätä vastakanteen tai vastustamisen perusteena (ei kuitenkaan täytäntöönpanopäätöstä koskevassa valituksessa). Valitus on jätettävä täytäntöönpanopäätöksen antaneelle tuomioistuimelle. Valitukseen voidaan liittää hakemus täytäntöönpanon lykkäämisestä. Jos valitus hyväksytään lainvoimaisella päätöksellä, täytäntöönpano on keskeytettävä viran puolesta.

Jos täytäntöönpanopäätös on tehty yksinkertaistetulla hyväksyntämenettelyllä, se perustuu ainoastaan velkojan toimittamiin tietoihin. Tässä tapauksessa velallinen voi hakea päätökseen muutosta sillä perusteella, että täytäntöönpanoperuste sekä vahvistus sen täytäntöönpanokelpoisuudesta puuttuvat tai että täytäntöönpanoperuste ei vastaa täytäntöönpanohakemuksessa esitettyjä tietoja. Valitus on jätettävä tuomioistuimelle, joka hyväksyi täytäntöönpanon ensimmäisessä käsittelyssä. Kun valitus on jätetty, tuomioistuin tutkii, onko saatavan kattava täytäntöönpanoperuste olemassa. Valitusaika on 14 päivää.

6 Sovelletaanko täytäntöönpanoon mitään rajoituksia, esimerkiksi velallisen suojaa koskevien sääntöjen tai määräaikojen perusteella?

Pakkotäytäntöönpanon rajoitukset

Yleisesti sovelletaan rajoitusta, jonka mukaan täytäntöönpanon laajuus ei saa ylittää sitä, mikä on välttämätöntä täytäntöönpanopäätöksessä tarkoitetun saatavan perimiseksi.

Laissa säädetään tietyistä täytäntöönpanorajoituksista tiettyjen henkilöiden tai henkilöryhmien hyväksi:

Valtion valvonnassa olevan julkisia liikennepalveluja toimittavan liikelaitoksen omaisuuteen voidaan kohdistaa julkista liikennettä häiritseviä täytäntöönpanotoimia vain liikelaitoksen valvontaviranomaisen suostumuksella.

Ennen täytäntöönpanotoimen suorittamista liittovaltion puolustusvoimissa tai liittovaltion poliisissa palvelevaa henkilöä vastaan kyseisen henkilön esimiehelle on toimitettava ilmoitus täytäntöönpanopäätöksestä.

Täytäntöönpanotoimien suorittaminen sotilaskäytössä olevissa rakennuksissa edellyttää ennakkoilmoitusta kiinteistövastaavalle ja hänen nimeämänsä sotilashenkilön läsnäoloa.

Täytäntöönpanomenettelyjä, jotka kohdistuvat henkilöihin, joilla on kansainvälisen oikeuden nojalla Itävallassa immunitetti, sekä tällaisten henkilöiden esineisiin ja toimitiloihin, saa suorittaa vain liittovaltion oikeusministeriö liittovaltion Eurooppa-asioista, integraatiosta ja ulkoasioista vastaavan ministeriön suostumuksella.

Lupa kuntaan tai julkiseen tai yleishyödylliseen laitokseen kohdistuvaan täytäntöönpanoon rahamääräisten saatavien perimiseksi voidaan antaa vain sellaisen omaisuuden osalta, jota voidaan käyttää velkojan saatavan maksamiseen siten, ettei vahingoiteta sellaista yleistä etua, jota kyseisellä omaisuudella on tarkoitus edistää. Jos täytäntöönpanotoimen tarkoituksena on panna täytäntöön sopimukseen perustuva panttioikeus, tätä rajoitusta ei sovelleta. Lisäksi tietyt omaisuuserät on velallisen suojelemiseksi vapautettu ulosmittauksesta kaikissa tapauksissa. Tällaisia ovat esimerkiksi seuraavat:

Irtaimen omaisuuden ulosmittaus:

kohtuullisen elämänlaadun ylläpitämiseen tarvittavat henkilökohtaiset esineet ja koti-irtaimisto

ammattiin opiskelun ja ammatin harjoittamiseen tarvittavat esineet sekä koulunkäyntiin tarkoitetut oppimisvälineet

velallisen ja hänen kanssaan samassa taloudessa asuvien perheenjäsenten neljän viikon ajaksi tarvitsemat elintarvikkeet ja polttoaineet
lemmikkieläimet

perhekuvat, kirjeet ja muut perheasiakirjat sekä velallisen vihkisormus

velallisen ja hänen kanssaan samassa taloudessa asuvien perheenjäsenten vamman edellyttämät apuvälineet ja hoitotuki sekä lääketieteellisen hoidon yhteydessä tarvittavat lääkkeet ja apulaitteet

uskonnolliset esineet

käteisvarat ulosmittauksesta vapautettuun määrään asti ulosmittausta seuraavaan palkanmaksuun asti, jos velallisen tuloja ei voida lain mukaan ulosmitata tai ne voidaan ulosmitata vain rajoitetusti.

Ulosottomies voi myös jättää ulosmittaamatta arvoltaan vähäiset esineet, jos on ilmeistä, että täytäntöönpanon jatkamisesta tai loppuun saattamisesta saatavat tulot ovat pienemmät kuin siitä aiheutuvat kustannukset.

Rahasaatavien (palkan) ulosmittaus:

kulukorvaukset, jos ne kattavat ammatin harjoittamisesta aiheutuneet ylimääräiset kulut

lakisääteinen tuki (esim. hoitoavustus), joka myönnetään vammasta tai pitkäaikaishoidosta aiheutuvien ylimääräisten kulujen kattamiseksi

lakisääteinen tuki vuokran tai muiden asumiskustannusten kattamiseksi

perheavustus

tietyt lakisääteiset etuudet, jotka myönnetään lapsen syntymän yhteydessä, etenkin kiinteämääräinen lastenhoitoavustus

tietyt julkisen työvoimapalvelun myöntämät tuet

lakisääteisestä sosiaaliturvasta maksettavat kulukorvaukset.

Erityisesti seuraavia etuuksia ei voida ulosmitata:

sosiaaliturvalainsäädännön mukaiset luontoisetuudet

sellainen aviovarallisuuden ja avioliiton aikana kertyneiden säästöjen jakamista koskeva saatava, jota ei ole tunnustettu tai hyväksytty sopimuksella.

Ansiotulot, eläke-etuudet ja lakisääteiset korvaukset, joita myönnetään väliaikaisesta työttömyydestä tai ansaintakyvyn vähenemisestä, ovat rajoitetusti ulosmittauskelpoisia. Suojaosuuden suuruus (*Existenzminimum* eli vähimmäistoimeentulo) riippuu tulojen suuruudesta ja velallisen elatusvelvoitteiden määrästä. Vuosittain korotettavat suojaosuudet ovat nähtävillä Itävallan liittovaltion oikeusministeriön verkkosivustolla olevissa [taulukoidessa](#). Lainsäädännössä otetaan huomioon velallisen ja tämän velkojan erityistarpeet yksittäistapauksissa sallimalla pyynnöstä suojaosuuden suurentaminen tai pienentäminen tietyissä tilanteissa. Jos täytäntöönpano koskee lakisääteistä elatusapua, suojaosuutta pienennetään yleensä 25 prosenttia.

Lisäksi Itävallan huoneenvuokralaissa (MRG) säädetään velallisen suojelemiseksi, että jos täytäntöönpanoperuste koskee häätöä huoneenvuokralain soveltamisalaan kuuluvasta asunnosta, häätöä on lykättävä, mikäli vuokralainen joutuisi sen seurauksena kodittomaksi.

Täytäntöönpanon määräajat

Täytäntöönpanohakemuksissa asetettavista määräajoista ei säädetä lainsäädännössä, lukuun ottamatta poikkeustapauksia (Itävallan siviiliprosessilain (ZPO) 575 §:n mukainen häätömääräys). Velallinen voi kuitenkin vastustaa täytäntöönpanoa vetoamalla vanhentumisajan umpeutumiseen. Lainvoimaiseen täytäntöönpanoperusteeseen perustuvien saatavien (*Judikatsschulden*) lakisääteinen vanhentumisaika on yleensä 30 vuotta täytäntöönpanoperusteen voimaantulopäivämäärästä. Jos täytäntöönpanoperuste perustuu julkis- tai yksityisoikeuden soveltamisalaan kuuluvien oikeushenkilöiden oikeuksiin, vanhentumisaikaa pidennetään 40 vuoteen. Poikkeuksena ovat kuitenkin sellaiset vasta tulevaisuudessa maksettavat palvelut, joiden osalta yleisissä vanhentumissäännöksissä säädetään lyhyemmästä vanhentumisajasta.

Oikeudellisesti sitova täytäntöönpanopäätös keskeyttää vanhentumisajan kulumisen, ja vanhentumisaika alkaa kulua uudelleen, kun viimeinen täytäntöönpanovaihe on toteutettu tai täytäntöönpano keskeytetään.

Tietyissä tapauksissa uudelle täytäntöönpanohakemukselle tai täytäntöönpanomenettelyn jatkamiselle on säädetty aikarajoja:

Jos irtaimen omaisuuteen kohdistuvan täytäntöönpanon yhteydessä ei löydetä ulosmitattavia esineitä, toisen ulosottovelkojan hakemus irtaimen omaisuuteen kohdistuvan täytäntöönpanon hyväksymisestä tai uudesta toimituksesta on hyväksyttävä, mutta vasta kuusi kuukautta viimeisen epäonnistuneen toimitusyrityksen jälkeen, ellei aiempi yritys toimittaa täytäntöönpano todennäköisesti tuota tuloksia.

Ulosottovelkojalla on oikeus esittää vaatimus palkan ulosmittauksesta tuntematonta kolmatta velallista vastaan vasta vuoden kuluttua irtaimen omaisuuteen kohdistuvan täytäntöönpanon hyväksymisestä. Tätä suoja-aikaa ei sovelleta, jos velkoja voi osoittaa saaneensa tietää vasta irtaimen omaisuuteen kohdistuvan täytäntöönpanon hyväksymisen jälkeen, että velallisella on ulosmittauskelpoisia palkkasaatavia. Velallinen on velvollinen toimittamaan uuden varallisuusselvityksen vain, jos velkoja osoittaa, että velallinen on hankkinut omaisuutta, tai jos varallisuusselvityksen toimittamisesta on kulunut yli vuosi.

Täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetään myös määräajoista, joiden avulla pyritään varmistamaan nopea ratkaisu. Ulosottomiehen on toteutettava ensimmäinen täytäntöönpanotoimi neljän viikon kuluessa ja raportoitava velkojalle toteutuksesta tai esteistä enintään neljän kuukauden kuluessa.

Panttioikeus, joka myönnetään velkojalle velallisen irtaimen omaisuuteen kohdistuvan täytäntöönpanon perusteella, raukeaa kahden vuoden kuluttua, ellei myyntiä ole toteutettu asianmukaisesti.

Tämä verkkosivu on osa [Sinun Eurooppasi](#) -sivustoa.

[Anna palautetta](#) sisällön hyödyllisyydestä.

This webpage is part of an EU quality network

Päivitetty viimeksi: 16/12/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.